Pack educatiu contra la discriminació digital

Intro

Users

Digital Discrimination

Material

Links

Videos

Share

Tweet

Aquí els socis del projecte ICUD que van realitzar les formacions pilot i van crear aquest pack educatiu contra la discriminació digital:

Barcelona, CEPS Projectes Socials
http://asceps.org

CEPS Projectes Socials Barcelona

Bruxelles, Pour la Solidarité
http://www.pourlasolidarite.eu/

Solidarité
Pour la Solidarité

București, Fundația PACT
www.fundatiapact.ro

London, Collage Arts
http://www.collage-arts.org

COLLAGE®
COLLAGE ARTS

Roma, CIES ONLUS
http://www.cies.it

CENTRO INFORMAZIONE E EDUCAZIONE ALLO SVILUPPO ONLUS

Tarragona, SBRlab - Universitat Rovira i Virgili
http://sbrlab.com - http://urv.cat

SBRlab

Universitat Rovira i Virgili

Projecte cofinançat pel
Programa de Drets Fonamentals i Ciutadania de la Unió Europea
http://ec.europa.eu/justice/

Fundamental Rights and Citizenship Programme of the European Union

Crèdits

Direcció: CEPS Projectes Socials
gigi guizzo, Juan Pedregosa

Coordinació local
Pour la Solidarité – Céline Brandeleer, François Sana
CIES ONLUS – Laura Bernardi
Collage Arts – Manoj Ambasna, Preeti Dasgupta
Fundatia PACT – Georgiana Cune
Universitat Rovira i Virgili – David Dueñas i Cid

Amb el suport de
ITD Innovation, Transference and Development
www.e-itd.com/

itd
www.e-itd.com

Trànsit Projectes
http://blog.transit.es

Trànsit Projectes

Impressió
El Tinter, Barcelona (empresa certificada EMAS)
Imprès en paper certificat FSC®

Avís
Aquest projecte ha estat finançat amb el suport de la Comissió Europea. Aquesta web i publicació (comunicació) és responsabilitat exclusiva del seu autor. La Comissió no és responsable de l'ús que pugui fer-se de la informació aquí difosa.

CC licencia Creative Commons

BY NC SA

Per a qui és aquest *pack*?

Esperem que aquest **pack educatiu contra la discriminació** sigui d'utilitat per a qui vulgui saber més sobre com funciona la discriminació on-line, com està connectada a la realitat off-line i com prevenir-la i fins i tot combatre-la. Això inclou a nens, joves, pares, educadors, professors, activistes, membres d'ONGs, responsables polítics, acadèmics i molts més.

intro

Per a què serveix aquest *pack*?

Per sensibilitzar i contribuir a prevenir la discriminació, en especial en el context de les xarxes socials on-line. Per desmitificar la tecnologia i les xarxes socials en els adults, mostrar que no hi ha grans secrets i que, senzillament, són eines. Per educar als joves sobre la seguretat on-line tant per ells com pels altres, fer-los conscients dels riscs i les implicacions de la seva presència on-line. Que sigui un indicador que ajudi a desafiar o informar sobre la discriminació digital. Per obrir un diàleg entre joves i adults sobre aquesta qüestió. Per facilitar materials amb els quals desenvolupar empatia, la base per combatre qualsevol tipus de discriminació. Per enfortir els joves i les persones implicades en les seves vides, donar-los suport en el desenvolupament de les seves respostes emocionals i cognitives i que es converteixin en usuaris informats, confiats i actius de la tecnologia.

Què pots trobar en aquest *pack*?

Recursos de descàrrega gratuïta per a joves, pares i adults que treballen amb joves, en 5 apartats:

- **Discriminació digital:** definicions de la discriminació digital, oberta i oculta
- **Usaris:** definicions del tipus d'usuaris on-line
- **Material:**
  - fitxes didàctiques
  - fitxes amb el resum dels tallers pilot realitzats durant el projecte ICUD
  - descripció detallada de les sessions pilot (només en anglès)
  - informe sobre la investigació duta a terme durant el projecte ICUD en 5 països de la UE l'any 2013
  - Vídeos: 5 audiovisuals sobre aquestes sessions pilot anti-discriminació realitzades en 5 països
- **Links:**
  - enllaços i un arxiu on-line amb material relacionat anomenat "Material de reflexió" ('Food for thought')
  - enllaç al projecte ICUD, del que sorgeix aquest pack, i a les seves xarxes socials.

Què és la discriminació digital?

Internet, i especialment la web 2.0 i les xarxes socials, han obert noves formes i patrons d'interacció social que ens obliguen a replantejar molts aspectes de les nostres vides: interacció, relacions, comunicació, amistats, etcètera. En aquest sentit, la Discriminació digital és la representació de l'actitud i el contingut discriminatoris realitzats per mitjans digitals. Aquesta definició implica que la Discriminació Digital no representa una nova realitat, sinó una nova forma d'expressar-se i difondre contingut discriminatori. El missatge que llança ja és conegut. No obstant això, la potencialitat dels nous patrons d'evolució d'aquests missatges es troba en un canvi constant. La Discriminació digital no és una nova realitat: representa una nova forma d'expressar, en un nou canal, una realitat ja existent. Però hi ha aspectes que són nous. Per exemple, el cyberbullying s'ha definit com una forma més incisiva que el bullying, doncs la persona que pateix l'atac acostuma a portar el seu mòbil o té ordinador a casa, i els missatges agressius li arriben de forma instantània i en el seu espai privat on-line. Hem de reflexionar molt més sobre com actuar on-line, evitar perjudicar sense voler els altres i també protegir-nos dels atacs on-line deliberats.

discriminació digital

Què passa a les xarxes socials *on-line*?

Les xarxes socials ajuden a comunicar-nos més enllà de les barreres físiques. Tot i que això és molt positiu, també té implicacions negatives. El material compartit a les xarxes socials on-line arriba a una àmplia audiència de forma molt més ràpida que en un context off-line. Una foto compartida en una xarxa social pot ser vista per milers de persones en tan sols unes hores, simplement enllaçant-la o compartint-la. Això significa que qualsevol contingut pot viatjar molt ràpid, entre ell els missatges obertament discriminatoris, o missatges amb connotacions discriminatòries. Les xarxes socials no creen contingut discriminatori, però permeten que qualsevol contingut es difongui ràpidament, lluny i de forma àmplia.

Coneixes la discriminació *on-line* oberta?

Com a discriminació oberta entenem la discriminació explícita, intencionada i que supera els límits del discurs socialment acceptat. Consisteix en aquells tipus de missatges i/o continguts fàcils de reconèixer com a discriminatoris perquè atempten, clarament, contra un col·lectiu en concret. És fàcil que aquest tipus de contingut generi reaccions per part dels afectats, doncs és molt identificable i té missatges negatius directes. Desgraciadament, sovint és difícil de prevenir, ja que els creadors de contingut discriminatori obert estan completament convençuts sobre el missatge que volen enviar. No obstant això, pot combatre's amb accions positives o fins i tot amb mitjans legals (p.e. els discursos racistes, els crims d'odi, el cyberbullying, etcètera.) La discriminació oberta pot ser més fàcil de detectar, però necessitem noves eines, nous debats i noves actituds per combatre-la.

Coneixes la discriminació *on-line* oculta?

Entenem per discriminació oculta el tipus de contingut amb missatges "invisibles" negatius sobre un grup específic de persones. Sol estar acceptada i compartida pels usuaris, doncs juga amb els estereotips normalitzats sense que per això sigui el centre del missatge. Els estereotips solen estar molt arrelats en la comunitat. Amb freqüència, la persona o grup discriminats no la percebran o pensaran que no la poden canviar i ho accepten. Són missatges que formen part de l'"així són les coses", expressats en un llenguatge o context normalitzat. Aquest tipus de contingut sol estar relacionat amb l'humor (p.e. utilitzats en la publicitat) o amb expressions comunes com "No sóc racista, però...", la qual cosa emmascara la discriminació sota un altre missatge. La seva detecció requereix una actitud empàtica i conscient per evitar disseminar-la. Sovint és complicat enfrontar-nos a aquest tipus de discriminació oculta, doncs s'argumenta que en realitat no són missatges discriminatoris, o que l'estereotip "només" s'utilitza per divertir-se i no amb finalitat ofensiva. Necessitem

discriminació digital

(continuació)

ser reflexius, conscients i empàtics amb nosaltres mateixos i amb els altres, on- i off-line, i promoure actituds positives entre la comunitat "real" i la digital per evitar tant la discriminació oberta com l'oculta.

Qüestiona't tu mateix: Podries detectar la discriminació oculta?

Cada país o regió té els seus propis estereotips sobre "els dolents". Pots pensar qui són en la teva comunitat? Coneixes acudits sobre ells? Has vist alguns comentaris on-line sobre ells? Com et sentiries si els acudits anessin sobre tu? Creus que pots parar aquests acudits que circulen per la xarxa?

Et sents capaç de prevenir, afrontar o combatre la discriminació on-line? Vols més idees sobre com fer-ho? Fes-li un cop d'ull al material d'aquest pack i inspira't.

Vols ser un usuari d'internet actiu, passiu o reactiu?

Alguna vegada tots hem tingut una experiència de comportament on-line actiu, passiu o reactiu, però l'impacte, i fins i tot els perills, del nostre comportament són molt diferents en cada cas. Aquí tens algunes definicions que poden ajudar-te a comprendre millor el teu impacte.

Comportament *on-line* actiu

Definició: Un usuari que s'implica de manera activa i conscient, creant contingut i promovent o difonent les seves opinions amb missatges directes, imatges escollides expressament i que comparteix informació on-line després d'una recerca i reflexió prèvies. Tots podem ser usuaris d'internet actius. Podem crear els nostres propis missatges i fer que els nostres pensaments s'escoltin. Podem escollir si compartim contingut discriminatori o no, però necessitem implicar-nos amb la sensibilització del contingut on-line i trobar les formes ocultes de discriminació i l'actitud positiva enfront d'aquestes.

Comportament *on-line* passiu

Definició: Un usuari amb un comportament passiu mirarà el contingut on-line i, sense una reflexió prèvia, compartirà el material produït pels altres. Sense voler-ho difondrà contingut discriminatori, per exemple compartint missatges en el seu Facebook, Twitter, Whatsapp, etcètera. Es considera passiu doncs comparteix sense cap reflexió sobre el contingut dels missatges i les implicacions que pugui tenir. Actua com a seguidor de discursos, però no és conscient que la seva actitud multiplica l'efecte dels missatges. En algun moment tots hem estat usuaris passius d'internet, fent un 'm'agrada' o 'retweetejant' alguna cosa sense gaire recerca ni reflexió. Això podria haver generat un impacte negatiu en els altres i fins i tot en nosaltres mateixos. Necessitem recordar que és millor ser un usuari actiu per prevenir el dany als altres o a nosaltres mateixos.

Comportament *on-line* reactiu

Definició: El comportament reactiu significa començar una campanya contra una pàgina web discriminatòria o fer un comentari al Facebook en un acudit sobre els estereotips. Reaccionar contra el que creiem incorrecte pot ser una actitud activa, reactiva i també reflexiva. Amb aquest comportament podem desafiar i fins i tot parar la discriminació oberta i sensibilitzar sobre l'oculta. Qualsevol de nosaltres pot ser un usuari reactiu en el dia a dia del context on-line, però tots necessitem aprendre a detectar formes ocultes de discriminació i trobar formes positives i no agressives de combatre la discriminació.

Què trobaràs en aquesta secció?

En la secció **“material”** trobaràs moltes idees dirigides tant a joves i pares com a persones que treballen amb joves amb l’objectiu de sensibilitzar sobre la tecnologia, la seguretat, la discriminació digital i l’empatia. La finalitat és recolzar i permetre que els joves (i adults) es converteixin en usuaris digitals actius i responsables, valorar i reflexionar sobre el seu propi ús de la tecnologia, fer canvis i desafiar i combatre la discriminació digital.

Els **“recursos per a pares i tutors”** donen confiança per iniciar les converses sobre l’ús segur i responsable de les xarxes socials, fins i tot amb escassos coneixements tècnics. Trobaràs idees sobre com encoratjar el comportament actiu i reflexiu i el bon ús de la tecnologia.

Els **“recursos per a educadors”** ofereixen diverses activitats educatives que poden utilitzar-se amb grups establerts o recentment creats per desenvolupar i mantenir un diàleg sobre la no-discriminació on-line. Trobaràs idees per elaborar sessions i activitats així com un pòster.

material

El **“test de seguretat on-line”** i **“Com crear bons selfies”** vol promoure entre els joves l’auto-reflexió, el desenvolupament de l’empatia i proporcionar idees sobre com convertir-se en un usuari responsable i actiu de les xarxes socials.

Les **“fitxes de resum de la formació”** sintetitza les sessions pilot amb joves i educadors que es van realitzar en 5 països de la UE durant 2013/2014 com a part del projecte ICUD i organitzades per 5 ONG’s. Aquestes fitxes ofereixen una visió ràpida del que es va fer i, a més, dóna pistes als adults sobre com gestionar la discriminació digital. Es basen en els “resums complets de formació” (training outline forms) destinats a educadors, formadors i professors i que en aquest pack on-line està disponible en anglès.

Idees pràctiques per començar

No necessites ser un expert en internet per ajudar els joves a ser més sensibles davant la discriminació digital i que desenvolupin empatia. Tens l'experiència i les eines per recolzar-los i que es converteixin en uns usuaris de la tecnologia actius, responsables i empàtics. Els joves tenen moltíssima experiència amb la tecnologia, però els adults tenim les habilitats socials fonamentades en l'experiència, cosa que els falta als joves. Junts podeu començar parlant sobre internet, la discriminació digital, establir un diàleg obert i reflexiu i ajudar a desenvolupar els seus recursos socials per enfrontar-se als problemes on- i off-line.

Com començar a parlar als nens/es i joves sota la teva tutela sobre el seu ús d'internet

Assegura't de trobar un temps i un lloc on tots dos podeu compartir idees i experiències sense distraccions, d'aquesta manera us escoltareu. Fixa't en el llenguatge corporal i les emocions amagades, ja que potser que els/les joves nenes/es no tinguin el vocabulari per expressar-se verbalment.

recursos per a pares i tutors

Preguntes per començar a pensar sobre l'ús d'internet, imatges i vídeos

Has vist vídeos/clips o imatges divertides recentment? Mireu-les junts i després parleu sobre la pàgina web que utilitzen, com van trobar el vídeo (qui ho va compartir amb ells), d'on prové (de quin país, ciutat), com està fet (amb mòbil, de forma professional, webcam...), quan es va fer (és recent?); mira les característiques com per exemple: *si pots deixar un comentari, compartir-ho amb amics, botons de m'agrada/no m'agrada...* Si no estàs segur d'aquestes característiques, deixa que ell o ella t'ho expliquin. Interessa't en com funciona la pàgina i fes preguntes (què fa això, poden veure-ho els teus amics, qui més...)

Aprofundir - empatia: com més puguem identificar-nos amb els que estan sent discriminats, més reaccionarem amb empatia

I què em dius dels vídeos o imatges més tristos o desgraciats que has vist? Mira i parla de nou com abans. Com creus que se sent la persona? És justa la situació? Què passa? Es mereixen aquest tracte? (Reflexió: creus que hi ha persones més importants o millors que unes altres?)

Què pot fer la persona/personatge per aturar-ho? Com creus que se sent l'altra gent veient-los en aquesta situació? Coneixes algú que ha estat en una situació semblant? Què va passar, com ho van solucionar? Creus que ho podrien haver fet d'una altra manera? Com et sentiries si fossis tu? Què faries? Hi ha fotos/vídeos que no t'agraden o que t'incomoden si els teus amics els veuen? Com et sentiries si ho compartissin a internet? Mireu imatges comparant modes/maquillatge/entreteniments que tenien quan eren més petits per saber com es veuen a ells mateixos i els seus interessos: *han canviat? Ets la mateixa persona amb els mateixos interessos que a la foto?*

Articula les teves pròpies emocions: expressa com et sents i com et vas sentir com a resultat de les accions d'uns altres. Com se sentirien els altres? Comença proporcionant un vocabulari de sentiments i emocions.

Fitxa activitat 1:

Anàlisi de la imatge d'un mateix / fotos

Objectiu: augmentar el coneixement emocional (llenguatge corporal i vocabulari) i l'empatia per prevenir qualsevol forma de discriminació digital. Sempre que sigui possible, utilitza els exemples d'internet i les xarxes socials.

Activitat *off-line*: El Mirall

Part 1: Com ens veiem?

Per parelles, cara a cara: La persona A imita els moviments de la persona B. I després viceversa: la B imita els moviments de la A. *Reflexió: Ha estat difícil, com s'han sentit? Què ha estat el més i el menys còmode?*

En petits grups seleccioneu una sèrie de retrats que expressin diferents emocions (podeu buscar-les on-line o en revistes) i compartir-les amb tot el grup. Identifiqueu emocions i decidiu la millor imatge que representi cada emoció.

Següent: que algú simuli amb mímica l'expressió de les fotos i que un altre(s) endevini(n) l'emoció.

Reflexió: recorda un moment on vas sentir alguna d'aquestes emocions. Pensa-la abans de compartir-la; et sents bé per compartir-ho amb el grup?

Part 2: Com presentem als altres i a nosaltres mateixos?

Feu grups de 3: un explica la història, un altre l'escolta i un altre l'observa. Explica la situació/història als altres dos, què va passar, qui estava implicat, si es va resoldre i com. Els altres dos han d'escoltar de manera atenta i activa (sense interrompre), mirar-li als ulls sense dir res. Mireu el seu llenguatge corporal: hi ha més emocions que pugueu identificar? Després torna a explicar la història, l'observador dóna la seva opinió sobre si és fidel a l'original. Repeteix-ho perquè cada participant faci els 3 rols.

Idees per a emocions que poden sortir: nerviós, enfadat, depressiu, content, poruc, preocupat, feliç, energètic, estressat...

Repte addicional: explica la història del teu company, en primera persona, a un grup més ampli. El company t'ajuda a explicar la història. Aquí podeu utilitzar vídeos/ fotos que trobareu en la secció de 'links' del pack educatiu contra la discriminació http://digitaldiscrimination.eu/pack/ per exemplificar-ho. El grup escolta la història i al final suggereix quina emoció s'ha descrit, en quins gestos i moviments del cos s'han fixat, comparen les impressions amb els altres i parlen de per què han escollit aquesta emoció.

Activitat *on-line*:

Demana als joves que es facin autoretrats (selfies) amb el seu mòbil o càmera digital per parelles, aplicant el que han analitzat abans i després compartiu els resultats i parleu sobre com s'han sentit. Pots utilitzar la fitxa de recursos 'Com fer bons selfies?' (fitxa activitat 8, pàgina 36) per agafar idees sobre quines fotos fer d'un mateix i dels altres. Segons les eines disponibles, es poden fer a l'ordinador, al mòbil o en paper (dibuixos, collage, etc.). És molt positiu deixar que els joves escullin una xarxa social on vulguin compartir els resultats (decidiu la que utilitzi la majoria) i donar-los l'oportunitat de crear un grup tancat o privat, així poden veure les opcions segures i les restriccions de compartir. No obstant això, també va molt bé no compartir les imatges immediatament durant l'activitat, doncs els joves solen veure què està bé i què no durant el transcurs de les sessions. Les imatges han de compartir-se a classe en una plataforma off-line, per exemple en un simple document de Word.

Fitxa activitat 2:

Anàlisi de la imatge d'un mateix / històries

Objectiu: augmentar el coneixement emocional (llenguatge corporal i vocabulari) i l'empatia per prevenir qualsevol forma de discriminació. Quan sigui possible és preferible utilitzar eines digitals per mostrar exemples.

Activitat *off-line:* Rumors

Part 1:

En grup: Els participants se senten en cercle, i es demana un voluntari perquè expliqui una història a cau d'orella de qui té a la dreta. Aquest haurà d'explicar la mateixa història a la següent persona. Continueu fins que tots l'hagin escoltada. L'última persona repeteix el que li han dit. Compareu-ho amb la història original i assenyaleu els canvis.

Reflexió:

a) Fets: *Com canvien les històries quan algú les explica d'oïdes?* Per exemple: es tendeix a recordar alguns detalls, omplir els buits per fer-la més creïble o propera al que es creu que hauria de ser; la gent exagera per fer-la més divertida o més interessant del que en realitat és. *Què influencia com escoltem i interpretem la informació? Quin pes té la nostra experiència i interessos en la nostra perspectiva? Hi ha vegades en què la gent que ha escoltat diferents versions de la mateixa història comencen a preguntar-se quina és la més fidel? Si algú veu o escolta alguna cosa una mica diferent, com sabem quan és exacta la història?*

b) Sentiments: *Com ens han fet sentir els canvis en la història?* Compareu els sentiments de la persona que va començar el relat amb els de la resta del grup. *Què passaria si hagués estat una història personal i hagués canviat el significat?*

c) Conseqüències: *Compartirien a internet les històries de la sessió? Amb qui? Creuen que una altra persona entendria la història sencera? Hi ha perills d'interpretar-la malament?*

Activitat *on-line*:

També pot fer-se off-line sobre el paper, però hauria d'incloure referències clares a les xarxes socials on-line. Abans de començar, pregunta quines xarxes socials utilitzen i mira si n'hi ha alguna com Twitter que limita els caracters; deixa que els joves et diguin què fan i permet que descobreixin per si mateixos quins aspectes preguntar.

Escriu un tweet:

Pas 1) Redueix una història a 140 caràcters. *És fàcil o difícil? És la història clara o ambigua?*

Pas 2) Busca una imatge que l'acompanyi. *Ha canviat la història? Què es perd? Encara pot veure's quines emocions hi estan vinculades?*

Pas 3) Algú el retuiteja i afegeix un comentari. *Ha canviat el missatge?*

Reflexió: *Quines són les semblances i les diferències entre les històries explicades de forma presencial i on-line?* Parleu-ho primer en petits grups i després poseu-ho en comú amb tot el grup.

Fitxa activitat 3:

Imatge d'un mateix, identitats *on-line* i estereotips

Activitat *off-line*

Objectiu: augmentar el coneixement i destacar els missatges ocults en imatges que compartim i rebem on-line.

Preparació: Llegeix les seccions **"Introducció"**, **"Discriminació digital"** i **"Usuari"** d'aquest pack per perfilar el teu llenguatge sobre aquests temes. Explora la secció de "Links"; hi ha molts vídeos, articles i imatges que pots utilitzar com a exemples per a aquesta sessió.

Part 1: Quina és la imatge de tu mateix?

Els joves han de fer-se 18 fotos d'ells mateixos (amb el seu mòbil o amb una càmera). Totes han de ser imatges on se sentin còmodes per compartir-les.

· 8 fotos – de mi mateix en situacions quotidianes, escola/casa/família i amics/mascotes/estudiant/jugant/oci.

· 8 fotos – de mi mateix tal com em veuen els altres. Els participants demanen a amics/família que els expliquin algun aspecte sobre ells -p.e. el meu pare/tutor creu que sóc bo amb els diners; els meus amics creuen que sóc l'ànima de la festa.

· 1 foto (reproduïda 8 vegades) de mi mateix reflectit en el mirall o en una altra superfície.

· 1 foto (reproduïda 8 vegades) del mi mateix com a ombra – només una silueta.

Els participants insereixen aquestes fotos al Window Frame de Johari (pot ser on-line o en paper)

Qui sóc. Imatges i informació on em sento bé compartint-les.

Qui és l'altra gent que em coneix, què pensen de mi.

Informació desconeguda o amagada de mi mateix o imatges que conservo d'altres persones.

Desconegut per mi o pels altres.

Acció: Per parelles els participants parlen sobre imatges/aspectes de la seva identitat que coneixien o desconeixien prèviament. Demana'ls que comparin això on-line i en la vida real compartint informació i imatges:

Hi ha imatges que vull/no vull compartir? Vull utilitzar el recurs 'Com fer bons selfies'? (fitxa activitat 8, pàgina 36)

Part 2: Què és un estereotip?

Explica què és un estereotip i dóna alguns exemples per incloure a l'activitat, p.e.: racial/cultural/religiós/gènere/edat. Els participants debaten com les seves finestres encaixen o s'enfronten als estereotips que coneixen i que són freqüents en els mitjans de comunicació generals i *on-line. Quins són els elements positius de l'imaginari que difonen els mitjans de comunicació i com es diferencien de les idees i imatges negatives?*

Acció: Els participants realitzen un collage col·laboratiu que s'oposa als estereotips que han identificat, utilitzant les seves pròpies imatges com a bons exemples. (Això podria limitar-se a només 2 per persona).

Reflexió: Parleu sobre cada element del collage i com s'enfronta als estereotips: *n'hi ha alguns no inclosos, com pot utilitzar-se aquest collage, han canviat les seves pròpies idees i impressions, hi ha idees o temes que podem enllaçar a través dels estereotips?*

Fitxa activitat 3: continuació

Activitat *on-line*:

En grups reduïts els participants escullen un famós o grup per buscar. L'objectiu és trobar i analitzar els seus comptes en els mitjans socials i la presència *on-line. Quins productes i causes estan vinculades? Positives o negatives? Comparteixen 'selfies'? Què promouen o 'venen' aquestes imatges als seus seguidors? Hi ha un objectiu en els productes vinculats a ells? Elabora una Finestra Johari utilitzant aquesta recerca. Els participants presenten els seus resultats al grup.*

Reflexió: Parleu-ho primer en grups reduïts i després poseu-ho en conjunt amb la resta. *Quins són els missatges obvis i ocults i les associacions connectades amb les imatges i el contingut que rebem i enviem? Com ens influencia i ens condiciona internet en les decisions que prenem i les opinions que ens formem cada dia sobre individus, organitzacions i productes? Quines associacions, estereotips i actituds discriminatòries fem de forma instantània entre gent, imatges i contingut?*

---

recursos per a educadors

Fitxa activitat 4:

Podria ser un assetjador**?**

Activitat *off-line*:

Objectiu: Sensibilitzar sobre els 'usuaris passius, actius i reactius' i com contribuïm a la discriminació digital sense voler-ho en compartir material sense reflexionar-ho o qüestionar-ho. En ser usuaris passius ens convertim en víctimes.

Preparació: Llegeix les seccionis **"Introducció"**, **"Discriminació digital"** i **"Usuari"** d'aquest pack per perfilar el teu llenguatge sobre aquests temes. Explora la secció de **"Links"**; hi ha molts vídeos, articles i imatges que pots utilitzar com a exemples per a aquesta sessió.

Part 1: M'AGRADA / NO M'AGRADA / DEPÈN

Col·loca en diversos punts tres trossos de paper amb les paraules M'AGRADA / NO M'AGRADA / DEPÈN. Llegeix frases i demana als participants que es posicionin a la sala segons si hi estan d'acord, en desacord o si no estan segurs. Utilitza les següents afirmacions com a punt de partida. Introdueix exemples menys obvis i utilitza material visual.

Crea declaracions importants per al teu grup i deixa que ells mateixos les generin. Aquí van uns exemples:

- M'agrada utilitzar les xarxes socials per mantenir-me en contacte amb els meus amics.
- Accepto qualsevol petició per ser el meu amic. Quants més amics millor!
- Tota l'estona miro el meu mòbil per veure si tinc missatges.
- Quan el meu amic m'està explicant alguna cosa important apago el mòbil.
- Poso el nom dels meus amics com tags (etiquetes) en les fotos sense demanar-los permís.
- Comparteixo o clico a M'agrada a fotos o textos que no he mirat detingudament.
- Excloc els meus amics del xat o grups.
- Faig comentaris negatius sobre amics, amics d'amics o estranys.
- Faig suposicions sobre gent basant-me en els grups als quals pertanyen.
- M'agrada i comparteixo acudits que ridiculitzen a la gent (sobre el seu gènere, raça, religió, orientació sexual, roba, mida o forma del cos, capacitat mental o física...)

Llegeix frases o mostra imatges i dóna temps perquè els participants prenguin una posició. En cada posició demana voluntaris que expliquin la seva elecció. Dóna'ls l'oportunitat de canviar de posició d'una frase a la següent.

Reflexió després de l'activitat: *Com et vas sentir per escollir una posició en algunes de les declaracions? Va haver-hi algun tema en concret on no estaves segur, quina informació haguessis necessitat per formar-te una opinió? Com et vas sentir quan vas veure que uns altres prenien una posició completament diferent a la teva? T'han sorprès algunes opinions? Va haver-hi alguna posició on vas estar clarament en minoria? Vas considerar canviar la teva opinió per unir-te a la majoria? Creus que la gent de vegades intenta posar-se d'acord amb una altra persona, quins són els beneficis de fer-ho? Com ha estat aquesta activitat en comparació a les xarxes socials i el teu comportament quan "t'agrada" alguna cosa? Davant una frase, una imatge, un comentari o un post, estàs d'acord immediatament o et prens un temps per pensar-ho i reflexionar?*

Fitxa activitat 4: continuació

Activitat *off-line*:

Part 2:

Llegeix les definicions d'usuaris (user) en aquest pack (pàgina 12). Demana als participants que reflexionin i debatin: *Quin tipus de 'usuari' sóc? Quin 'usuari' vull ser? Què necessito fer per arribar a ser-ho?*

Aprofundir - Crea empatia i qüestiona el comportament del grup:

Tinc prejudicis contra determinats grups o persones, qui són? Per què penso que tinc/no tinc prejudicis? Crec que haig de canviar alguna cosa personalment i per què? Parlo pels altres quan veig que se'ls tracta malament? Alguna vegada algú va donar la seva opinió per ajudar-me? Per què penso que dono/no dono l'opinió? Com es beneficiarien uns altres si jo opinés? Acostumo a anar amb el grup? He estat alguna vegada assetjat? Conec algú que ha estat assetjat?

Activitat *on-line*:

Part 3:

Passos següents: Els participants identifiquen un o dos elements o actituds que volen canviar o rebatre. Mira el recurs 'Fes la diferència' (fitxa activitat 6, pàgina 32) per a idees sobre com crear una campanya on-line i convertir-te en un usuari 'actiu i reactiu'.

Fitxa activitat 5:

Puc reconèixer i enfrontar-me a la discriminació *on-line*?

Objectiu: Sensibilitzar sobre les formes obertes i ocultes de discriminació i com en contribuïm sense voler-ho, compartint material sense reflexió. En ser usuaris passius també ens convertim en víctimes d'aquesta discriminació.

Preparació: Llegeix les seccionis **"Introducció"**, **"Discriminació digital"** i **"Usuari"** d'aquest pack per perfilar el teu llenguatge sobre aquests temes. Explora la secció de **"Links"**; hi ha molts vídeos, articles i imatges que pots utilitzar com a exemples per a aquesta sessió.

Activitat *off-line*:

Mostra ràpid imatges per deixar una primera impressió i que els sentiments emergeixin (efecte simulat del contingut vist on-line).

Reflexió: *Quins són els sentiments generals que sorgeixen amb aquest contingut?* Després mostra una altra vegada les imatges i debateu cadascuna d'elles en profunditat per donar lloc a diferents impressions sobre les formes més o menys ocultes de discriminació on-line. Parleu de l'ús discriminatori d'imatges i comentaris. Preguntes d'exemple: *Què ens mostra aquesta imatge/llenguatge? Quines veus s'escolten? A qui va dirigit? Quin és el seu missatge? Hi ha altres missatges, referències o imatges que et connecten a això? Quins? Quines són les connexions que fas i que uns altres podrien fer? Penso en els missatges negatius, i en el llenguatge que rebo sobre uns altres en publicitat, televisió, pel·lícules, música i videojocs?*

Activitat *on-line*:

Debateu amb el grup si han vist algun contingut discriminatori on-line.

Els participants busquen en petits grups contingut discriminatori obvi, dóna'ls 5 minuts.

Reviseu i debateu breument el contingut oposat amb tot el grup.

Demana'ls que busquin contingut discriminatori o ofensiu en la publicitat, dóna'ls 5 minuts.

De nou, reviseu i debateu. Comprova si tots estan d'acord que aquest contingut és discriminatori.

Si hi no estan d'acord, pregunta el perquè.

Mostra algunes imatges, textos o posts de les xarxes socials amb discriminació subtil (acudits, missatges ocults sobre gènere o rols racials, etc.). Pots trobar molts exemples a les pàgines de 'links' d'aquest pack.

Debateu el contingut i les implicacions. Repassa les definicions sobre 'discriminació oberta i oculta' d'aquest pack.

Debateu tot el grup: *hi ha hagut imatges/contingut que hagin tingut un especial impacte en algunes persones o en el grup en general? N'hi ha hagut unes més difícils d'identificar que d'altres, per què i de quina forma?*

Hi ha hagut imatges que, encara que no fossin discriminatòries cap a mi, he pogut veure la discriminació cap a altres? Com em sentiria si aquest post fos sobre un membre de la meva família/millor amic/amic/algú de la meva escola/comunitat? Quin seria el valor de prestar més atenció a la discriminació oculta on-line?

Si al grup li resulta complicat entendre els conceptes, aneu un pas enrere i debateu de nou els conceptes bàsics sobre identitat, estereotips i com construïm una imatge. Potser et sigui útil usar el **'Recurs 3 - Imatge d'un mateix, identitats on-line i estereotips'** per trobar idees.

Fitxa activitat 6:

Fes la diferència

Objectiu: Enfrontar-se a la discriminació i proporcionar eines per contrarestar activament la discriminació on-line al convertir-se en usuaris actius i reactius.

Preparació: Llegeix les seccionis **"Introducció"**, **"Discriminació digital"** i **"Usuari"** d'aquest pack per perfilar el teu llenguatge sobre aquests temes. Explora la secció de **"Links"**; hi ha molts vídeos, articles i imatges que pots utilitzar com a exemples per a aquesta sessió.

Activitat *off-line*:

Part 1:

En grups reduïts els participants posen en comú quin tipus de discriminació existeix i de quina manera podem combatre-la on-line. Anima'ls a que passin de les idees realistes a petita escala a escenaris més amplis i oberts.

Part 2: Recerca on-line

En grups reduïts trobeu exemples i pàgines web amb campanyes en contra de la discriminació o a favor de la inclusió realitzat per diferents agents: empreses, ONG's, individus, etc. Debateu amb tot el grup les semblances i diferències en els mètodes que utilitzen per combatre la discriminació. (Referències a la pàgina de 'links' d'aquest pack.)

Reflexió: *Com puc estar segur on-line, fer que els altres ho estiguin i combatre la discriminació digital?* Els participants formen petits grups per desenvolupar un missatge sobre un tema que els interessi. Presenten idees al grup, entre tots comenten els treballs i què podria millorar-se i per què.

Debateu entre tots formes on poder difondre la seva recerca, projectes i eines a grups similars i com mesuraran l'èxit de la seva campanya.

Activitat *on-line*:

Amb un mòbil o una càmera digital realitzeu un vídeo curt 'activista'. Demana als joves que en petits grups triïn un tema positiu del que vulguin fer campanya. Dóna'ls algunes opcions i mostra'ls exemples primer. Hi ha moltes campanyes contra el bullying o la discriminació i pots trobar exemples a la pàgina de 'links' http://digitaldiscrimination.eu/pack/, i veure les vídeo-campanyes produïdes per altres estudiants del projecte ICUD al canal de Youtube https://www.youtube.com/channel/ucbjpohs4foewy_pmebmuhmq/videos

Una vegada hagin realitzat un vídeo d'uns 3 minuts, demana'ls que ho pugin al canal de Youtube que heu creat prèviament. Abans de penjar-ho exploreu les opcions de 'privacitat' i assegureu-vos que els vídeos siguin tots 'privats'. Quan pugeu els vídeos, explica als estudiants la importància de comprovar les opcions de privacitat abans de publicar-ho. Explica'ls que serveix perquè no tothom pugui veure els vídeos.

Pregunta'ls si ells mateixos tenen canals i què solen fer. Dóna'ls espai per explorar junts. Potser voleu utilitzar una altra xarxa social com Vimeo o Instagram. (Si no tens connexió a internet pots utilitzar una eina d'edició de vídeo o fins i tot fotos i un simple passi de diapositives del Power Point.)

Una vegada pujats els vídeos, editeu-los junts. Afegiu música, text i títols. Debateu què canvia quan el text o la música és una altra.

Comprova els altres recursos en aquest pack educatiu contra la discriminació si vols aprofundir en: creació d'imatges d'un mateix, identitats on-line, problemes i bones pràctiques a les xarxes socials i on-line.

Fitxa activitat 7:

TEST: Mantenir-me segur, mantenir els altres segurs
On estàs en la línia de seguretat on-line?

Seguretat on-line	
Una contrasenya per a tot Utilitzo el meu nom complet com a contrasenya en totes les webs.	**Difícil d'enxampar** La meva contrasenya és una barreja de majúscules, símbols i números. No utilitzo paraules que surtin en el diccionari. Tinc contrasenyes diferents per a cada pàgina web que faig servir.
Quants?	
Pocs amics de debò Tinc els mateixos amics off i on-line. Sé qui són i els he conegut a la vida real.	**Molt popular** Tinc molts amics. No puc seguir-los la pista Alguns mai els he conegut i no sé res d'ells. Podrien ser qualsevol! La gent es posa en contacte amb mi tota l'estona. Els accepto a tots i els dono accés a tot el meu contingut on-line.
Temps de resposta	
Instantània Els meus dits són ràpids, si m'envies un missatge/imatge/comentari et respondré immediatament. Potser no hagi llegit o entès tot el que has compartit amb mi, però si vols una resposta a la velocitat de la llum, aquest sóc jo!	**Ja et contestaré** M'agrada tenir temps per respondre, vull entendre i pensar sobre el que has compartit amb mi. De la mateixa manera que tu vas tenir temps per contactar-me, jo també vull plantejar-me com respondre't.

Una imatge val més que mil paraules	
Mostres i expliques Vull que tothom sàpiga què he estat fent, on i amb qui. També vull compartir amb tots cada foto que faig de qualsevol. No demano permís. Si et faig una foto ja saps què faré amb ella. Si estaves allà era perquè volies que tothom ho sabés. M'encanten els autoretrats (selfies) i els penjo tota l'estona. No m'importa que qualsevol els vegi i els utilitzi.	**No posis la meva cara, per favor** M'agraden les fotos de la gent; sempre demano permís si vaig a compartir una foto dels meus amics. Tinc una zona privada per a fotos que no poden veure's/compartir-se sense el meu permís. Per al meu perfil acostumo a utilitzar una icona o avatar en lloc d'una foto. Sé que mai podré esborrar les fotos que estan a internet i que qualsevol pot utilitzar-les i veure-les, tot i que no m'importa perquè escullo les meves fotos de forma conscient abans de penjar-les.

Reflexió: *Hi ha algun canvi que vull fer en la meva activitat on-line? Hi ha alguna cosa que pugui fer ara mateix?*

S/N - si és SÍ: què és?

Necessites ajuda per què les teves xarxes socials siguin més segures? Hi ha alguna cosa que et preocupi? Demana ajuda! Parla amb els teus amics o amb els adults de confiança. També pots trobar informació on-line, mira els 'links' en aquesta web http://digitaldiscrimination.eu/pack/.

Fitxa activitat 8:

Com fer **bons** *selfies*?

Quan fas i comparteixes una foto hi ha molts factors que influencien sobre com es converteix en una bona imatge amb un impacte real a les xarxes socials. Les apps i els filtres per editar poden ajudar, però les imatges realment originals depenen de què i com fotografies.

Per inspirar-te, fes-li un cop d'ull a aquest projecte on l'artista JR ha proposat que la gent li enviï selfies, que ha convertit en posters: http://www.insideoutproject.net/en/best-of

Quan fas fotos de tu mateix o d'altres, allò que marca la diferència és l'originalitat de la composició, el gest i el context. Què significa això? Bé, bàsicament tens moltes opcions sobre com fer una foto i quin text li afegeixes, i depèn del que triïs la imatge serà més o menys interessant.

És important tenir en compte que en cada retrat transmets emocions als altres. Pots fer que qui la vegi se senti una persona feliç, divertida, animada o trista, infeliç, enfadada... tot pot ser interessant, però necessites reflexionar sobre què vols transmetre.

Afegir text és una molt bona opció perquè la imatge destaqui més. Aquí tens alguns exemples fets amb Instagram:

Al mateix temps és important recordar que qualsevol imatge que comparteixis a les xarxes socials mai es podrà esborrar. Sí, de debò, doncs la majoria de xarxes socials comparteixen les teves imatges molt ràpid, i una vegada les té algú ja no pots recuperar-les. Així doncs, has d'estar completament segur que no t'importa que qualsevol pugui veure la teva foto durant un llarg període de temps.

A més, en l'entorn on-line no hi ha barreres, i la teva foto pot arribar a milions de persones que no coneixes, i poden fer comentaris que t'agraden, però uns altres que no. Així doncs, si comparteixes per exemple una imatge "sexy", assegura't que no t'importa que qualsevol la pugui veure, doncs no tindràs cap control de per on circula. Abans de penjar-la, sempre pensa: si està a internet la podran veure els meus pares, els meus professors, els meus amics, i també tota la gent que ni tan sols conec i que em són completament aliens...

Per aquests motius és important que tinguis una imatge potent, on puguis afegir-li text i fins i tot emoticones. Un cor o una cara somrient o fins i tot enfadada afegida a una imatge que pengis dirà molt més que moltes paraules, però també et farà pensar en primer lloc sobre com et sents i convidarà els altres a sentir el mateix.

Si la foto inclou a altres persones, assegura't que estan completament d'acord en què la comparteixis. En la majoria de xarxes socials pots escollir l'opció de compartir amb una persona, un grup específic o amb tothom que et segueix. Si la teva foto inclou altra gent, és millor que els preguntis primer si els agrada que la comparteixis (potser no els agrada la foto o senzillament no volen que la vegi tothom).

Formes ocultes de discriminació *on-line*

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:
Pour la Solidarité. Brusel·les, Bèlgica
http://www.pourlasolidarite.eu/

Paraules clau:

sensibilització, discriminació presencial i on-line, treball en grup, interculturalitat, immigració, diversitat, racisme, homofòbia, discriminació de gènere.

Introducció:

La formació es va realitzar a Brussel·les amb 45 estudiants de secundària a través de tallers innovadors basats en la metodologia no formal i interactiva. L'objectiu era que els joves poguessin crear i difondre estratègies efectives per contrarestar l'homofòbia i la discriminació racista i de gènere a Facebook. El punt de partida van ser les percepcions dels participants amb especial èmfasi en les formes ocultes de la discriminació online.

Enfocament:

Animar els joves a ser més reflexius i actius en relació al racisme i la discriminació en entorns reals i virtuals per convertir-se en ciutadans més informats, conscienciats i actius.

Objectius:

- sensibilitzar als participants sobre la discriminació oculta on-line.
- que els participants desenvolupin l'ús responsable d'internet.
- encoratjar per tal que els participants es converteixin en usuaris actius de Facebook.

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

Activitats:

Presentació del projecte, introducció de la noció de la discriminació on-line, recerca d'una definició comunament acceptada sobre "discriminació", debat sobre *"Què és la discriminació"?*

Producció de vídeo (utilitzant una càmera)

Escriure i realitzar un vídeo curt (utilitzant un telèfon mòbil)

Producció de vídeo, escriptura de guió i còmic.

Participants:

Grup 1: 24 estudiants de secundària de Les Marlères

Grup 2: 3 alumnes natius de secundària (edat 16-17; 1 noia, 2 nois)

Grup 3: 7 joves d'origen immigrant del barri d'Ixelles (edat 16-24)

Grup 4: 10 estudiants de l'European Communication School de famílies acomodades (edat 18-24; 9 noies, 1 noi)

Grup 5: 1 estudiant de l'INSAS (Institute national supérieur des arts du spectacle)

Educadors i xarxes socials: sensibilització sobre les formes ocultes de discriminació i aprenentatge d'eines pràctiques *on-line*

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:
CEPS Projectes Socials. Barcelona, Espanya
http://asceps.org

Paraules clau:

treball amb joves, eines a les xarxes socials, bones pràctiques digitals, treball en grup.

Introducció:

Educadors que treballen amb joves i que solen veure's acaparats per l'ús de les noves tecnologies, la qual cosa comporta que no puguin integrar-les en la seva pràctica educativa. Aquesta falta de coneixement i confiança suposa una barrera per entendre com es relacionen els joves amb la tecnologia mòbil i, per tant, no poden prevenir problemes potencials.

Enfocament:

Facilitar als educadors eines i informació sobre qüestions de discriminació i guia per a les bones pràctiques en el context de les xarxes socials on-line.

Objectius:

- ajudar els educadors a treballar amb els joves en les bones pràctiques en el context on-line, i lluitar contra la discriminació off- i on-line
- enfortir la confiança dels educadors sobre el seu coneixement i capacitats.
- facilitar informació bàsica sobre perills específics on-line a les xarxes socials i com poden prevenir-se
- explorar algunes activitats i eines de les xarxes socials que poden utilitzar-se amb els joves.

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

Activitats:

Sensibilitzar sobre contingut discriminatori on-line: Recopilar material amb llenguatge discriminatori, missatges racistes, estereotips i prejudicis oposats a les xarxes socials, i parlar off-line sobre com això es pot combatre amb eines on-line. Centrar-nos en aprendre a utilitzar hashtags/etiquetes de les xarxes, agregadors i diverses eines de control.

Produir material de referència: utilitzar Facebook per implicar-se de forma creativa amb la producció o selecció de contingut en el panell de discussió sobre la discriminació on-line. Desenvolupar material pedagògic col·laboratiu de la seva experiència directa amb la discriminació on-line.

Ensenyar als joves un comportament social positiu on- i off-line: Combinar material de referència i exemples de bones pràctiques i com els joves poden prevenir, desafiar i lluitar contra la discriminació en entorns digitals.

Els formadors desenvolupen materials pedagògics per als membres del grup, amb clares indicacions sobre com participar, com contribuir al coneixement, quin tipus de contingut produir i com aquests entorns digitals dinàmics afecten les relacions.

Participants:

Professionals que treballen amb joves: professors, treballadors socials, educadors, assistents socials.

Joves, Instagram i Facebook: sensibilitzar sobre les formes ocultes de la discriminació i aprendre eines pràctiques *on-line*.

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:

CEPS Projectes Socials. Barcelona, Espanya
http://asceps.org

Paraules clau:

joves, eines de les xarxes socials, bones pràctiques digitals, treball en grup, relacions, usuari actiu, pensament crític.

Introducció:

La formació va ser a La Ribera - Born, una àrea en procés de canvi en un període de gentrificació amb un alt nivell d'immigració. El grup de joves anava dels 14 als 18 anys. Encara que no estan en risc d'exclusió social, viuen amb aquesta realitat de forma quotidiana, i per a alguns el dia a dia és complex.

Enfocament:

Ensenyar els joves a pensar de forma crítica i conscient sobre la seva posició com a usuaris actius o passius a les xarxes socials. Desenvolupar els recursos dels participants i el seu coneixement per convertir-se en usuaris crítics i atents dels entorns digitals.

Objectius:

- explorar els tipus d'usuari a les xarxes, identificar quin tipus d'usuaris individuals hi ha. Categories: impulsiu, fan, actiu, passiu, exposat
- enfortir la confiança dels joves sobre el seu coneixement i recursos
- explorar la participació creativa a Facebook i formes de combatre la discriminació on-line
- explorar la difusió audiovisual i on-line

Activitats:

Utilitzar Facebook, Twitter, Instagram, Youtube i eines 2.0 per identificar i seguir contingut multimèdia on-line en pàgines web i llenguatge discriminatori, missatges racistes, estereotips i prejudicis. Aprendre a utilitzar les etiquetes/hashtags de les xarxes, agregadors i diverses eines de control que poden utilitzar-se per a activitats educatives en el futur.

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

Utilitzar Facebook per implicar-se de forma creativa amb la producció o selecció de contingut en el panell de discussió sobre la discriminació on-line. Desenvolupar material pedagògic col·laboratiu on tots els membres contribueixen amb la seva experiència directa sobre la discriminació on-line. Material que funcioni com a guia per a altres joves que puguin trobar-se en aquesta situació i disponible a la web (http://digitaldiscrimination.eu) i en el grup de Facebook per obrir un canal permanent que generi diàleg entre ells mateixos.

Fer esment de tots aquests conceptes relacionats amb l'actual situació d'Internet 2.0, la vulnerabilitat dels joves davant del contingut abusiu i discriminatori i, per sobre de tot, la possibilitat de ser part activa per prevenir i combatre la discriminació en entorns digitals de manera creativa i conscient.

Participants:

Joves d'entre 14 i 17 anys.

Enfront de Facebook! Joves proactius contra la discriminació *on-line*

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:
CIES ONLUS. Roma, Itàlia
http://www.cies.it

Paraules clau:

sensibilització, discriminació presencial i on-line, grup de treball, interculturalitat, immigració, diversitat, racisme, homofòbia, discriminació de gènere.

Introducció:

La formació va tenir lloc a Roma amb diversos estudiants de secundària, nadius i immigrants, a través d'un taller innovador basat en metodologia no formal i interactiva. L'objectiu va ser que els joves poguessin crear i difondre estratègies efectives per contrarestar l'homofòbia i la discriminació racista i de gènere a Facebook. El punt de partida va ser les percepcions dels participants amb especial èmfasi en la diferència entre les formes ocultes i evidents de la discriminació on-line.

Enfocament:

Animar els joves a ser més reflexius i actius en relació al racisme i la discriminació en entorns reals i virtuals per convertir-se en ciutadans més informats, conscienciats i actius.

Objectius:

Contribuir a la sensibilització dels participants a través d'una aproximació intercultural

Contribuir al fet que els participants desenvolupin un sentit de la responsabilitat per al seu ús d'internet, combinant la llibertat d'expressió i el respecte pels drets humans

Estimular la reflexió, sensibilitzar i augmentar la conscienciació sobre els riscos i els beneficis potencials de les xarxes socials.

Ajudar els participants a convertir-se en protagonistes actius i sensibilitzats per combatre la discriminació on-line.

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

Activitats:

Fase I - Sensibilització: Mòdul 1

Presentació del projecte; activitats per trencar el gel i cohesionar el grup; introducció a la noció de discriminació a través de jocs interactius i grups de debat; mostrar casos i debatre diferents percepcions per part dels participants; recerca de continguts de discriminació on-line pels propis participants i parlar sobre els resultats; creació d'un perfil i un grup a Facebook.

Fase II - Reacció i producció digital: Mòduls 2 i 3

Lliçó tradicional sobre diferents aproximacions de comunicació, comunicació on-line i discriminació; debat guiat en grup sobre els beneficis potencials i els riscos de les xarxes socials; treball en grup per dissenyar accions que s'enfrontin a la discriminació (selecció de temes, guió de vídeos...); producció de materials digitals.

Fase III - Acció a Internet: Mòdul 4

Resposta i avaluació de tot el procés formatiu i divulgació del resultat final: estimular la reflexió sobre les activitats del taller, trobar les debilitats i fortaleses a través de jocs d'avaluació i un qüestionari, divulgació on-line dels resultats pels participants.

Participants 1: 21 alumnes de secundària (17 nois i 4 noies d'entre 16 i 17 anys) de l'Institut Cavour.

Participants 2: 14 alumnes de secundària (tot noies d'entre 16 i 17 anys) de l'Institut Pertini-Falcone.

Per favor, no em parlis així!: Identitat, autodivulgació i com enfrontar-se a la discriminació subtil de manera creativa

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:
Collage Arts. Londres, Anglaterra
http://www.collage-arts.org

Paraules clau:

joves, autodivulgació, discriminació subtil

Introducció:

Procés exploratori realitzat amb 3 grups de joves del Collage Arts, bàsicament nois i noies d'entre 16 i 19 anys que viuen a Londres i que estan sota l'etiqueta NEET (sense treball, estudis ni formació) o tenen possibilitats d'estar-ho.

L'organització va convertir el que és una etiqueta negativa (NEET) en un acrònim positiu utilitzant les paraules: Educar, Permetre, Enfortir i Transformar (que en anglès també formen les sigles NEET). Desenvolupem estratègies de forma creativa per identificar i afrontar de manera respectuosa aquesta etiqueta discriminatòria de múltiples formes, com la formació de líders de grups perquè eduquin els seus col·legues més joves.

Enfocament:

Explorar la identitat pròpia i de grup per sensibilitzar sobre les responsabilitats i riscos on- i off-line. Realçar el sentit d'empatia i desenvolupar una comprensió crítica sobre la discriminació evident i oculta. Aplicar els recursos apresos amb activitats pràctiques.

Objectius:

Sensibilitzar sobre les identitats "dins" i "fora". Ser jo: Com em veig; Com em veu la meva família i els meus amics més propers; Com em veuen els altres.

Desenvolupar la conscienciació sobre el risc o el perill i el sentit de la responsabilitat de l'autodivulgació i la seguretat personal en contextos físics i virtuals. Ser amb tu: Com veig els meus col·legues off-line i on-line; Què els dic sobre mi en contextos on-line i off-line.

Desenvolupar l'empatia i la responsabilitat per al benestar dels altres. Ser conscient de la discriminació oculta: Identificar de forma visual o verbal la discriminació subtil i aprendre a desafiar-la.

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

Avaluació crítica dels tallers, selecció dels aspectes clau i aprendre què pot beneficiar els altres i comunicar aquests pensaments amb accions creatives. Ser creatius junts: Com podem compartir el nostre coneixement i experiència utilitzant la creativitat.

Activitats:

Preparació: Fer 18 fotos i pujar-les al Johari Window Frame Tool. Crear un blog en grup (veure la descripció de la formació per a més detalls d'aquesta activitat).

'Ser jo' (1): Els participants porten i comparteixen un foto-collage d'ells mateixos.

'Ser amb tu' (2): Els participants parlen sobre l'autodivulgació en el present context d'estar en un espai físic amb els seus amics. Fotografies davant el mirall o altres imatges que els reflecteixen.

'Ser conscient de la discriminació oculta' (3): Els participants debaten les seves experiències amb els comentaris penjats que poden contenir discriminació subtil o no tan subtil. Reconeixen els posts on-line que limiten la mirada cap a certs "tipus" de persones o es tornen conscients de com determinades veus són silenciades.

'Ser creatius junts' (4): Els participants creen artefactes basats en els seus diccionaris de frases urbanes utilitzant qualsevol aspecte dels tallers.

Participants:

6-8 joves d'entre 16-24 anys. D'origen no blanc (BAME); 25% sense l'anglès com a llengua mare (ESOL); 10% ex-delinqüents, 10% sota tutela o que han estat en aquesta situació; el mateix nombre de noies i nois en grups mixts amb 2 formadors, 1 de cada gènere; 100% en grups separats per gènere amb formadors del mateix gènere dels participants; selecció de grups a través de vincles existents amb agències externes al seu entorn a anglaterra: *Youth offending team; Supported housing; Leaving care team etc.*

Els navegadors de la web 2.0. La cara oculta d'Internet

Descripció completa d'aquest taller disponible al pack online (només en anglès)

Organitza:
Fundatia PACT. Balta i Slatina, Romania
http://fundatiapact.ro/

Paraules clau:

joves, educació no formal, lluitar on- i off-line, ús responsable d'internet, empatia, grups discriminats, entendre com es percep la discriminació.

Introducció:

La discriminació està molt estesa a Romania, encara que no és una prioritat en l'agenda pública i de les autoritats: la majoria de ciutadans prefereixen utilitzar un discurs políticament correcte en lloc de prendre mesures reals per combatre-la. Per exemple, segons les últimes enquestes oficials, més del 75% dels romanesos no votarien un president d'origen hongarès o gitano o amb una discapacitat física. Dos terços estan en contra de tenir un President d'una altra religió i la meitat no votaria a una dona. El curs de formació va anar més enllà del discurs políticament correcte, provocant als joves perquè s'expressessin de manera oberta al mateix temps que se'ls posava en la pell dels grups discriminats.

Enfocament:

Entendre i examinar el concepte de discriminació més enllà de l'habitual discurs del políticament correcte que afirma que "la discriminació no és bona". Desenvolupar l'ús responsable de les eines on-line, tant per a ús personal com professional, i produir material digital per combatre la discriminació.

Objectius:

Entendre les causes de la discriminació, com es difon, què significa i com percebre-la.

Identificar diferents formes de discriminació, centrant-nos en l'oculta

Desenvolupar els seus recursos per avaluar el contingut penjat a internet i com adaptar-ho segons les diverses plataformes

Aprendre a produir material digital per combatre la discriminació

Activitats:

Cada curs va ser organitzat entorn de dues sessions de formació presencial que van durar un dia sencer, completat per diversos treballs on-line i una trobada per veure i debatre una pel·lícula tots junts. El grup va organitzar

Fitxes de resum de formacions pilot

http://goo.gl/vQhO72

les projeccions i els debats posteriors de forma independent a nivell local sense la facilitació directa dels organitzadors del curs.

Reflexió i debat d'un estudi de cas imaginari des del punt de vista de tots els protagonistes representats

Debats guiats sobre què és la discriminació, com percebre-la i com es manifesta, utilitzant vídeos curts com a punt de partida

Preparar una història personal sobre una persona que pertany a un grup discriminat (feina individual)

En grups fer un collage sobre què significa la discriminació i com es pot combatre

Recerca on-line i presentació de formes ocultes de discriminar

Bolcar idees en petits grups sobre com internet pot utilitzar-se per al "bé" i el "mal"

Presentació d'eines on-line i posada en pràctica d'algunes d'elles

Encàrrecs de produir material digital amb l'objectiu d'expressar-se un mateix i combatre la discriminació

Depenent de l'experiència prèvia dels participants, vam facilitar més contingut d'alguns temes i fins i tot a Balta vam introduir-ne un de nou sobre educació emocional (diferenciar correctament entre pensaments, emocions i accions i la manera en què estan connectats).

Participants:

Dos grups de joves d'entre 15 i 21 anys; 1) el petit poble de Slatina 2) el poble de Balta. Els joves eren estudiants de secundària o universitaris. A Slatina van treballar amb grups desfavorits i van desenvolupar iniciatives. A Balta els joves tenien poques oportunitats, no només en termes d'accés a activitats extraescolars, sinó també a l'educació social i *on-line*.

Enllaços externs per a més recerca o ajuda:

Arxiu 'material de reflexió' del projecte ICUD amb més de 200 entrades amb enllaços a material extern:

http://digitaldiscrimination.eu/research/

Línies d'ajuda o emergència a tot Europa:

http://digitaldiscrimination.eu/resources/press/

www.saferinternet.org

Links

Un glossari de terminologia a Internet:

http://www.internetsafety101.org/glossaryofterms.htm

Uns consells de seguretat en xarxes socials:

- En español http://www.deaquinopasas.org/
- En català http://www.xtec.cat/web/recursos/tecinformacio/internet_segura/fullets
- In English 'chatdanger project' resources http://www.chatdanger.com/resources/
- în limba **română** http://sigur.info/
- In italiano http://www.retenear.it/
- En français www.clicksafe.be
- In the EU http://www.nohatespeechmovement.org/

Thanks / Gràcies / Gracias / Merci / Grazie / Mulțumiri:

Aquests són els noms de les persones i llocs web de tot@s les/els participants que van fer possible el projecte ICUD i aquest pack educatiu contra la discriminació digital:

Barcelona

CEPS Projectes Socials
http://asceps.org/

Gràcies especials a les i els següents colaboradores en el projecte, per fer-ho possible i per una experiència tan divertida:
Cecilia García Rico, Emese Molnár, Oscar Martinez Ciuró, Carolina Gaona, Mario Hinojos, Alice Godayol, Charlotte Martin, Berenger Dupont, Masha Vysotskaya, Carla Melgar, Juan David Uribe, Marta Arcarons, Rhiannon Cackett, Dídac Lagarriga, Eduard Bernal, Silvia Perez, Lluís Suárez López, Lupe Navas, David Castrillo Navlet, Xavier Puig, Gemma Lladós.

Participants als tallers:
Isaac, Patricia, Raquel, Luna, David, Manuel, Fredy, Lucía, Rubén, Marta,
I gràcies també als que no hem pogut nombrar per qüestions de privacitat…

Les entitats i els seus equips...
• Convent de Sant Augustí
http://conventagusti.com/
• Pumpún
http://pumpun.com/
• Espai Jóve Cunit
http://ejovecunit.blogspot.com.es/
• Crae Palmeres
• Associació Candela
http://www.candela.cat/
• Fundació Esplai
http://www.fundacionesplai.org/
• El Parlante
http://elparlante.es
• Fundació Pere Tarrés
http://www.peretarres.org/

Bruxelles

Pour la Solidarité
http://www.pourlasolidarite.eu/

Merci à…
l'equipe de PLS : Denis Stokkink, Françoise Kémajou, Céline Brandeleer, François Sana, Aurélie Marchand, Gaëlle Djeumen, André Brigoe, Nadia Brahmia
les écoles : athénée royal les Marlaires, european communication school, conseil des jeunes d'Ixelles.
la formatrice : Lysiane Charry (asbl formeville)
les participants : Colas, Robin, Salomé, Nolan, Dylan, Tiffany, Duncan, Thomas, Eliott, Thomas, Ludovic, Corentin, Laura, Brandon, Heater, Tyron, Bogard, Deniz, Mairane, Leica, Raphaël, Audrey, Nicolas, Megan, Océane, Océane, Jalane, Fernando, Anissa, Houda, Céline, Vénus, Mohamed, Assia, Valentine, Amélie, Marie-Vanessa, Marine, Elena, Aurore, Benjamin, Aude, Tiphanie, Laura.

București

Fundația PACT
www.fundatiapact.ro

Mulțumiri speciale pentru cei care au contribuit la realizarea activităților din proiect:
Echipa Fundației PACT: Georgiana Cune, Laura Oancă, Alice Teodorescu
Trainer: Radu Răcăreanu

Participanți:
Slatina: Andreea, Claudia, Ovidiu, Liviu, Minel, Georgiana, Alexandru, Victor, Elena, Mădălina Satul Bâlta, comuna Runcu, județul Gorj: Lavinia, Mădălina, Alina, Nicoleta, Anișoara, Iustina, Iuliana, Laura, Luiza, Letiția, Mădălina, Carmen, Ionuț, Georgiana, George

Colaboratori:
Constantina Pătrașcu
Liliana Andreescu
Grupul Școlar „Constantin Sandru" din satul Bâlta

London

Collage Arts
http://www.collage-arts.org

Special thanks to the following people for making the London ICUD Pilot Sessions a reality:
Equalities, Social Media and Training Experts: Dr Denise Stanley, Kriss Davies, Keith Gilles
Technical Support Team: Daniel Lawless, Conor Supka, Jamel Taylor

Participants:
Rebecca, Zackiya, Sharmaine, Valentina, Nickara, Elizabeth, Emma, Neicey, Leon, Meliz, Kieron, Riyad, Jordan, Gabriella, Connor J, Shanaid, Kieran, Rickel, Rhys, Dovydas, Max, Jerome.

Thanks / Gràcies / Gracias / Merci / Grazie / Mulțumiri:

Roma

CIES ONLUS
http://www.cies.it

Un ringraziamento particolare va alle seguenti persone, strutture e istituzioni scolastiche:

Formatori
Valentina Di Odoardo - Responsabile del workshop "Face to Facebook! Proactive youths against online discrimination"
Alessandro Bernardini
Ricercatrice
Valentina Brattelli

Studentesse della classe III bt dell' "Istituto di Istruzione Superiore Pertini-Falcone":
Rebecca, Francesca, Valentina, Simona, Irene, Chiara, Elisa, Lavinia, Alina-Elena, Silvia, Alessandra, Dalila, Giulia, Marta

Insegnante:
Tecla Paolicelli

Studenti e studentesse della classe III i del "Liceo Scientifico Statale C. Cavour" :
Chiara, Zenith, Emanuele, Andrea, Xhojel, Michele, Paolo, Riccardo, Adriano, Tommaso, Andrea, Vittorio, Giulio, Pier Paolo, Francesco, Livia, Martina, Maryana, Claudio, Carlos, Marco Valerio

Insegnante:
Daniela Liuzzi

Strutture che hanno fornito spazi e materiali:
Centro di Documentazione Interculturale del CIES Onlus
Centro di Aggregazione Giovanile (Youth Center) "MaTeMù"
Liceo Scientifico Statale C. Cavour
Istituto di istruzione Superiore Pertini-Falcone

Patrocinio:
NEAR-National Youth Work Network Against all Discriminations

Tarragona

SBRlab - Universitat Rovira i Virgili
http://sbrlab.com - http://urv.cat
De part de David Dueñas, Àngel Belzunegui i Mario Arias, moltes gràcies als companys del Grup de Recerca SBRlab (Paloma Pontón, Xavi Puig, Ana Acosta, Inma Pastor, Antonio Fernández, Francesc Valls, Núria Serret, Teresa Torres) i dels membres de la comunitat universitària (Juan Carlos Yañez, Laia Grau i Joaquim Solana), al Servei de Gestió a la Recerca i al Gabinet de Comunicació pel seu suport en el projecte!

Gràcies, també, als instituts de secundària que han acollit les xerrades sobre joves i internet:
IES Els Alfacs
IES Torredembarra
IES Montsià
Finalment, moltes gràcies als participants en la recerca via facebook, a les persones que s'han interessat pel projecte i, molt especialment, als estudiants de la URV que voluntàriament van col·laborar en la fase test del projecte per ajudar a validar la metodologia.

IMATGES:

Totes les imatges en aquest pack són de les activitats del projecte ICUD.

Gràcies a tot@s les/els que van contribuir.

Internet:
Creatively Unveiling Discrimination

Pàgina web: http://digitaldiscrimination.eu/pack/
Contacte: icud@digitaldiscrimination.eu

Projecte coordinat per:

CEPS Projectes Socials
Barcelona

Projecte cofinançat pel:

Fundamental Rights
and Citizenship Programme
of the European Union